

FJÁRMÁLA- OG
EFNAHAGSRÁÐUNEYTIÐ

KYNJAÁHRIF VIRÐISAUKASKATTSKERFISINS

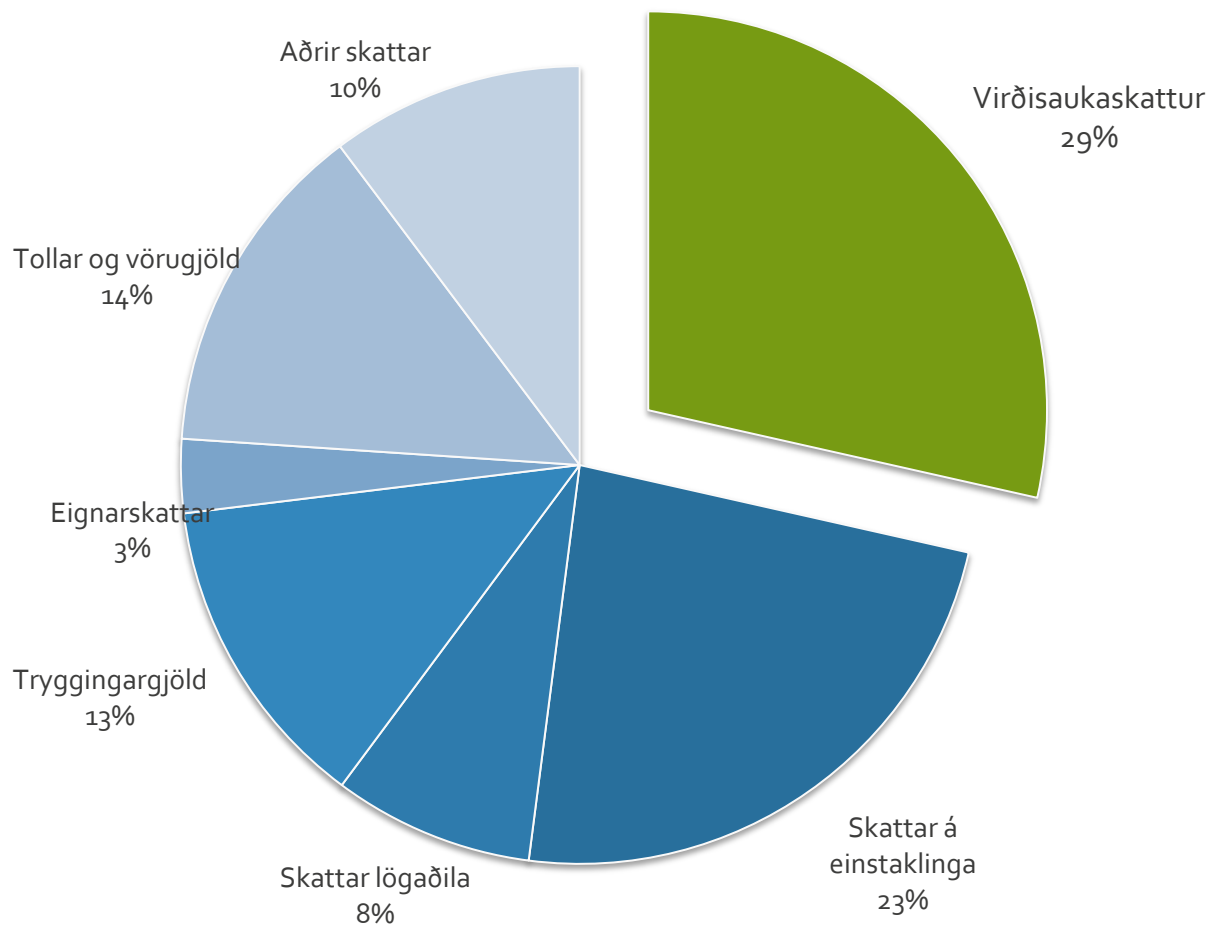
Annar meginmálaflokkur FJR

Sverrir Jónsson, 20. nóvember 2014

■ NEI, HÆTTU NÚ!
KYNJAÁHRIF VSK?

STÆRSTI SKATTSTOFNINN

NOKKRAR FORSENDUR VIRÐISAUKASKATTS

- „Þeim mun mikilvægara [er] að skattkerfi, sem slík tekjuöflun er byggð á, sé rökrétt og öruggt og valdi ekki mismunun“.
- Virðisaukaskattur er „hlutlaus gagnvart atvinnulífinu og einstökum greinum þess. Hann hvorki ívilnar né íþyngir einstökum greinum“.
- Skattinum er ætlað að leggjast með sama hætti og jöfnum á allar atvinnugreinar og þjóðfélagshópa

NOKKRAR FORSENDUR VIRÐISAUKASKATTS

- „Þeim mun mikilvægara [er] að skattkerfi, sem slík tekjuöflun er byggð á, sé rökrétt og öruggt og valdi ekki mismunun“.
- Virðisaukaskattur er „hlutlaus gagnvart atvinnulífinu og einstökum greinum þess. Hann hvorki ívilnar né íþyngir einstökum greinum“.
- Skattinum er ætlað að leggjast með sama hætti og jöfnum á allar atvinnugreinar og þjóðfélagshópa, með tilteknum undantekningum.

MARKMIÐ VERKEFNISINS

Markmiðið var að greina kynjaáhrif virðisaukaskattskerfisins og greina tölfræði skattsins eftir kynjum.

- Eftir seljendum og kaupendum.
- Gaumur gefinn að frávikum og undanþágum.

Jafnréttismarkmið var að

- greina tölfræði eftir kyni og
- kanna hvort reglur kerfisins séu hlutlausar gagnvart kynjunum
- og stuðli ekki að eða viðhaldi efnahagslegu ójafnræði kvenna og karla.

NIÐURSTÖÐUR

HELSTU FRÁVIK

3. mgr. 2. gr. undanþágur

- Fyrst og fremst heilbrigðissjónarmið og félags- og menningarleg sjónarmið.
- Kostuð úr sameiginlegum sjóðum.
  - Óþarfar útlitsbreytandi skurðaðgerðir
  - Veiðileyfi

Önnur frávik

- Undanþáguheimildir mismunandi eftir listgreinum.

ALLIR VINNA, EN BARA SUMAR

Heimild til að endurgreiða eigendum íbúðarhúsnæðis hluta virðisaukaskatts vegna vinnu iðnaðarmanna

- Upphafleg tímabundið ákvæði, miðuð við 60% af VSK
- Full endurgreiðsla ákveðin 2009
- Endurgreiðslan kemur sér vel í tilviki iðnaðarmanna sem almennt er karlastétt.
- Vegna endurgreiðslunnar, sem líta má á sem ígildi niðurgreiðslu, getur þjónusta þeirra verið ódýrari en annars væri.
- Aftur á móti kemur endurgreiðslan sér vel fyrir alla íbúðareigendur.

SAMANTEKT

- Virðisaukaskattur sem leggst með sama hætti á öll viðskipti er í eðli sínu hlutlaus.
- Frávik frá meginreglu um eitt skattþrep er líklegri til að valda kynjahalla og frávikin ívilna frekar körlum en konum.
- Greining álagningarskrár sýnir skýra skiptingu á milli karla- og kvennagreina.
  - Konur eru frekar í forsvari þar sem frávik frá 25,5% VSK eru hvað mest (t.d. fræðslu- og heilbrigðisstarfsemi).

FRÁVIK ERU ÓÆSKILEG

Frávik og undanþágur sem ætlað er að styðja við hvers kyns samfélagsleg markmið geta leitt til óhagkvæmni og ófyrirséðrar mismununar, t.d. á grundvelli kyns.

Frávik bjóða hættunni heim og því ætti fyrst og fremst að líta á virðisaukaskattinn sem uppsprettu hlutlausrar tekjuöflunar en ekki stjórnþæki til að ná fram samfélagslegum markmiðum.

FJÁRMÁLA- OG
EFNAHAGSRÁÐUNEYTIÐ

Takk fyrir áheyrnina

www.fjr.is | twitter.com/MoFiceland

